

nací) pohledávka zůstává však nedočtena. Vyrovnací kvota příslušela podle toho žalované z celé do vyrovnání přihlášené, v čase přijetí vyrovnání ještě nezaplacené pohledávky, nikoliv pouze z její části nekryté zástavním právem na nemovitosti. Podle zjištění nižších soudů nezaplatili žalobci z této celkové pohledávky ve smyslu přijatého vyrovnání včas vyrovnací kvoty, a poněvadž ostatní podmínky § 67 vyr. ř. byly podle nenapadeného zjištění nižších soudů splněny, pozbyly účinnosti slevy a výhody poskytnuté žalobcům ve vyrovnání. Právem proto zamítl první soud jejich žalobu o nepřípustnost exekuce. Dovolací soud nesushlasí s právním názorem odvolacího soudu co do výkladu ustanovení § 21 vládního nařízení č. 76/1936 Sb. z. a n. Z ustanovení tohoto neprávem vyvozuje odvolací soud, že vyrovnací kvota je vypočítána pouze z části pohledávky nekryté právem zástavním. Otázku, z jaké částky je počítána vyrovnací kvota, toto ustanovení vůbec neřeší a chrání pouze zemědělského dlužníka proti vedení exekuce na nemovitost zemědělského podniku na základě oddělného práva, pokud dlužník řádně platí veškeré splátky, k nimž je povinen, a tedy ovšem i splátky vyrovnacích kvot. Vyměřením kvoty z celé pohledávky se nestíží ani nezmaří úlevy, které má dlužník podle vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. a podle § 21 cit. vlád. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n. Neboť z nekryté části odpadají úlevy a na jejich místo nastupuje vyrovnací kvota z této části, která je výhodnější, neboť poskytuje slevy, kdežto úlevy odsunují hlavně jen dobu splácení. U kryté části zůstávají úlevy v platnosti. K tomu přistupuje ovšem i placení kvoty vyrovnací z této části. To není však nevýhoda pro dlužníka, poněvadž se tím snižují i splátky úlevové, které se již nevyměřují z celé pohledávky, nýbrž jen z části kryté oddělným právem. Nevýhoda, spočívající v tom, že splátky kvoty jsou po případě krátkodobější než splátky úlev a že pro nesplnění těchto snížených splátek z úlev je možno vymáhati pohledávku (§ 21 vlád. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n.), je takovou nevýhodou, která nastává obdobně i v obyčejném vyrovnacím řízení, kde může věřitel vésti exekuci na nemovitost, nezaplatí-li dlužník 100% na oddělnou pohledávku, třebaže vyrovnací kvota řádně a plně zaplatil. Nevadí-li to ve vyrovnacím řízení, aby kvota nebyla vyměřena z celé pohledávky, nemůže to vadit ani v zemědělském vyrovnacím řízení, když zemědělské vyrovnací řízení nemá v tom směru zvláštních ustanovení (§ 3 vlád. nař. č. 76/1936 Sb. z. a n.).

Čís. 17352.

Živnostenské společenstvo může sjednatí platně kolektivní smlouvu nejen s pomocnickou hromadou, nýbrž i s jinou organizací zaměstnaneckou. V poměru k těmto organizacím jest smlouva platná, i když zemský úřad ji neschválil, pokud byla uzavřena také s pomocnickou hromadou.

Třebas je v kolektivní smlouvě ustanoveno, že veškeré požadavky a stížnosti, vzešlé z pracovního poměru, se musí vyřizovati a vyrovnávati při výplatě týdenní mzdy, nelze z toho ještě usuzovati, že se zaměstnavec, neuplatniv nárok na doplatek mzdy za trvání služebního poměru, tohoto nároku vzdal, nebylo-li v kolektivní smlouvě uvedeno, že opominutí přednésti požadavky a stížnosti při výplatě týdenní mzdy má za následek ztrátu tohoto práva.

(Rozh. ze dne 1. července 1939, Rv II 72/39.)

Žalobce přednesl, že pracoval u žalovaného od 18. listopadu 1936 do 19. září 1937. Na mzdě měl obdržeti dle platné kolektivní smlouvy uzavřené se společenstvem pekařů v P., jehož jest žalovaný členem, 190 K týdně, ve skutečnosti však mu žalovaný vyplácel jen 120 K. Domáhá se proto na žalovaném doplatku mzdy za celou pracovní dobu. Žalovaný namítal, že žaloba je bezdůvodná, protože se se žalobcem dohodl na týdenní mzdě 120 K, kterou žalobci také vyplácel. Kolektivní smlouva, již se žalobce dovolává, nebyla platně uzavřena a nebyla schválena zemským úřadem. Avšak i kdyby bylo lze považovati kolektivní smlouvu za platně uzavřenou, nemůže se jí žalobce k podepření svého nároku dovolávati, protože podle kolektivní smlouvy měly býti veškeré difference z pracovního poměru vyřizovány a vyrovnány při výplatě mzdy, žalobce však při výplatě mzdy nevznísl nikdy stížnost do její výše. **P r v ý s o u d** uznal podle žaloby do výše zjištěného nedoplatku na mzdě. **O d v o l a c í s o u d** nevyhověl odvolání. **D ů v o d y:** Kolektivní smlouva, o níž jde, byla uzavřena dne 7. ledna 1923 u okresního úřadu v P. mezi odborovým společenstvem pekařů a pecnářů politického okresu P. a Ústředním svazem potravních odborů v ČSR., Hromadou pomocnickou uvedeného společenstva, Skupinou dělnictva pekařského ústředního svazu pekařů a cukrářů v P. a Odborovým sdružením československým, sekretariát v P. Žalobce byl řádným členem Ústředního svazu potravních odborů v ČSR. od 1. ledna 1937 až do skončení pracovního poměru a měl příspěvky řádně zapraveny. I když kolektivní smlouva nebyla schválena zemským úřadem, pokud jde o Hromadu pomocnickou, nelze proto prohlásiti kolektivní smlouvu za neplatnou. Kolektivní smlouva se týká všech skupin shora uvedených, jest však neplatnou jen pro Hromadu pomocnickou pro nedostatek schválení zemským úřadem. Neplatnost kolektivní smlouvy se týká výhradně jen těch pekařů, kteří jsou pouze příslušníky Hromady pomocnické, nikoli ale pekařů, kteří jsou také členy ostatních skupin. Toho jest si žalobce také vědom a dovolává se této kolektivní smlouvy jako člen Ústředního svazu potravních odborů, a to plným právem, ježto jest členem jedné složky druhé smluvní strany, to jest Ústředního svazu potravních odborů v ČSR. Za tohoto předpokladu podle bodu 15. této kolektivní smlouvy patří veškeré spory vzešlé nedodržením této smlouvy před rozhodčí výbor zřízený ve smyslu ustanovení §§ 122 a 123 živn.

řádu, který řídit se bude zvláštním jednacím řádem dle živnostenského řádu. Toto ustanovení živnostenského řádu zůstalo nedotčeno i zákonem o pracovních soudech (§ 1 zákona čís. 131/1931 Sb. z. a n.). Podle rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 12239 není závadou, aby úmluvou v kolektivní pracovní smlouvě nebylo přeneseno rozhodování na rozhodce, neboť takovou dohodou může býti vyloučena i příslušnost soudu pracovního, a ujednání o rozhodčím soudě v kolektivní smlouvě jest pro účastníky závazné. Ustanovení o rozhodčím výboru zakládá tedy nepřislušnost dovolaného soudu (viz rozh. č. 4957, 6183, 6734, 9130, 9751 a 12239). Prvý soud námitku věcné nepřislušnosti správně vyřídil tím, že ji jako opožděnou dle § 240 c. ř. s. zamítl, neboť byla vznesena opožděně. Ježto žalobce uzavřel individuální smlouvu se žalovaným a podle této smlouvy dostával nižší mzdu, než by mu příslušela podle kolektivní smlouvy, je tato individuální smlouva neplatná se zřetelem na § 4 vlád. nař. čís. 89/35 Sb. z. a n. (viz rozhodnutí čís. 15001). Při tom jest zcela lhostejné a bez významu, že se žalobce nedomáhal při týdenních výplatách nároku na odměnu dle kolektivní smlouvy, nikdy vyšší mzdu neuplatňoval a potvrzoval správnost přijetí své mzdy. Předpis § 4 vlád. nař. čís. 89/1935 Sb. z. a n. zakazuje zaměstnavateli obcházeti zákon a stanoví dokonce na toto obcházení sankci v tom smyslu, že smlouvou jednotlivou nesmí býti mzdové nároky zaměstnancovy, plynoucí z ustanovení hromadných smluv pracovních, po dobu jejich platnosti zkráceny, leč by k takovému zkrácení daly souhlas organizace zaměstnanecké, jež sjednaly hromadnou smlouvu pracovní. Svolení organizací zaměstnaneckých v daném případě dáno nebylo. Mimo to stanoví řečené vládní nařízení, že na místo odporujících tomu ustanovení jednotlivé smlouvy, která jsou z tohoto důvodu neplatná, nastupují příznivější ustanovení hromadné smlouvy pracovní. Jest proto úmluvu, uzavřenou mezi stranami ohledně výše mzdy, považovati za nicotnou (§§ 879 obč. zák.). I když je zjištěno, že žalobce při týdenních výplatách neuplatňoval mzdu dle kolektivní smlouvy a prohlašoval, že mu byly vždy veškeré nároky zcela uhrazeny, nemohlo tím dojít k platné dohodě a platnému projevu žalobcovu v příčině vzdání se jeho nároku na mzdu dle kolektivní smlouvy. Je-li ujednání ohledně mzdy nicotné, je nicotné i prohlášení žalobcovo ohledně výplaty mzdy v jednotlivých týdnech, neboť prohlášení toto odporuje velicímu ustanovení § 4 vlád. nař. čís. 89/1935 Sb. z. a n.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Soud dovolací schvaluje odůvodnění napadeného rozsudku, pokud jde o otázku platnosti kolektivní smlouvy, které se pro žalobní nárok dovolává žalobce, a odkazuje proto pro stručnost na toto odůvodnění, dodávaje jen k vývodům dovolání, že ani z podstaty kolektivní smlouvy ani z ustanovení § 114 b) ž. ř. nevyplývá, že živnostenské společen-

stvo jest oprávněno sjednati kolektivní smlouvu jen s pomocnickou hromadou a nikoli s nějakou jinou organizací zaměstnaneckou. V odstavci 14. kolektivní smlouvy jest sice ustanovení, že veškeré požadavky a stížnosti vzešlé z pracovního poměru se musí vyřizovati a vyrovnávati při výplatě týdenní mzdy, avšak z tohoto ustanovení nelze ještě usuzovati, že žalobce, neuplatniv nárok na doplatek mzdy za trvání služebního poměru, se vzdal tohoto nároku. V odstavci 14 není uvedeno, že opominutí přednésti požadavky a stížnosti při výplatě týdenní mzdy má za následek, že opominutý požadavek nebo opominutou stížnost nelze již uplatniti. Nemusel si proto ani žalobce při týdenních výplatách býti vědom, že neuplatnění požadavku o doplatek mzdy hned při týdenní výplatě může míti pro něho škodlivé následky. Je-li tomu tak, nelze ani z toho, že žalobce skutečně přijímal týdenní mzdu bez námitek, usouditi na jeho souhlas s vyúčtováním týdenní mzdy se vzdáním se každého dalšího nároku proti žalovanému na doplatek mzdy, neboť nebyl to projev, který by, uváží-li se všechny okolnosti, nedopouštěl rozumného důvodu pochybovati, že žalobce měl vůli vzdáti se nároku na doplatek mzdy vážně a určitě. To platí i o přijetí poslední týdenní mzdy, které, stavši se rovněž bez námitek proti její výši, nelze vykládati tak, jakoby se žalobce byl vzdal veškerých nároků ze smlouvy pracovní na doplatky mzdy za celou dobu, po kterou byl zaměstnán u žalovaného.

Čís. 17353.

Výchovná nebo léčebná opatření, učiněná ohledně nedospělce poručenským soudem podle § 1, odst. 2 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. (§ 54 téhož zák.), nejsou odsuzujícím nálezem trestního soudu ve smyslu § 268 c. ř. s.

Ten, kdo byl činem nedospělcovým poškozen, nemá nárok na to, aby byla řečená opatření učiněna a nelze ho ani pokládati za zkrácena usnesením o takovém opatření.

(Rozh. ze dne 7. července 1939, R I 383/39.)

Prv ý s o u d vzav za prokázáno, že nedospělý D. při jízdě na lyžích vrazil do R., jenž si následkem toho zlomil nohu, učinil ohledně D. výchovné opatření ve smyslu § 1 (2) zák. č. 48/1931 Sb. z. a n., pokáráv ho za neopatrnou jízdu a dav ho pod ochranný dozor v rodině jeho otce. Poškozeného R. poukázal s jeho nárokem na náhradu škody na pořad práva soukromého. R e k u r s n í s o u d nařízená výchovná opatření zrušil.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs poškozeného R.